

60 Legenda cizojazyčná

Legendě je věnován článek 17 (18 - hádanková, 29 a 44 - výplňková).

Různé typy legend v pdf: 04 - hádanková, 05 a 61 - číselná, 37 a 53 - výplňková, 47 - obrázková, 52 a 58 - sdružená, 55 - číselovaná, 59 - zpřeházená, 60 - cizojazyčná, 62 - vepsaná. Přítom mezi obtížnější typy úloh patří úlohy s legendou hádankovou (spíše pro svou neobvyklost), sdruženou, číselovanou, zpřeházenou, cizojazyčnou. Obtížnost (ztížení či nadlehčení) těchto úloh může autor snadno regulovat. Dále viz záhlaví pdf 57.

Křížkové úlohy s cizojazyčnou legendou otiskují některé odborné luštitelské tituly, mládež se s nimi může setkat v různých tiskovinách pro školáky či je možné přímo nahlédnout do zahraničních novin a časopisů. V zahraničních tiskovinách se pak luštitel setkává i s odbornou terminologií příslušného cizího jazyka (nadpis, druh vpisovaného znaku, pojmenování odstavců legendy atd.). Samozřejmě, že v žádném cizím jazyce (kromě slovenštiny) se úroveň křížkových úloh nedá srovnávat s dosaženou pestrostí a propracovaností české křížovky.

Představitel italského neorealismu (Alberto, 1907 až 1990)

ŠESTIPÍSMENNÁ ČESKO-ITALSKÁ ŘETĚZOVÁ DOPLŇOVAČKA 1

	1	2	3
Řetězové vždy dva výrazy (česky + italsky)			
4	5	6 $x + 2y + 3z$	7

Pomůcka (shluky s neúplným křížováním): ALM, DUR, SKO, HAV, PLA, STA, TRI.

Rěšení: Svisle - Almara + aratro, skopec + pecchia, durman + manico, plavec + manico, hava- no + anobí, třínom + nomadi, stator + tornio - Moravia.

1	2	3	4	5	6	7
						S
						T
						A
						T
						O
						R
						N
T	CH	I	C	B	A	N
R	I	C	I	I	D	I
O	A	O	A	O	I	O

Současný španělský literát (Domingo) PĚTIPÍSMENNÁ CIZOJAZYČNÁ DOPLŇOVAČKA 2

Legendové výrazy: čeština a němčina
Vpisované výrazy: slovenština

- VODOROVNĚ:**
1. Kráva - Kuh
 2. Sýček - Kauz
 3. Konev - Kanne
 4. Kabely - Kabel
 5. Kyj - Keule
 6. Kapři - Karpfen

1	K				
2					
3					
4					
5					
6	K				

Rěšení: Vodorovně - Krava, kuvik, krhla, kab- le, kyják, kapry, karpý, karpfen, Villar.

Vítěz OH 1972 v boxu (hmotnost do 63,5 kg)

PÍSMENNÁ NĚMECKÁ ČTYŘSMĚRKA 3

6 4 8 2 7 1 3 5	Čtyři směry vpisování (vodorovně, svisle a dvakrát úhlopříčně) mají vždy dva smysly zápisu - shora dolů + zdola nahoru atd.	$\beta \beta$		
VYŠKRTÁVANÉ VÝRAZY (abecedně):				

S	G	N	S	O	B	O	E	N
	B	R	E	I	E	E	N	X
E	R	E	I	T	L	E	I	E
I	E	W	A	L	S	O	N	E
R	T							I
G	T	K	N	A	S	T	A	T

Vyškrťované výrazy: BETAS, BRETT, ESTEN, GISELA, GRIEBS, GRILL, KELLE, KNAST, LEIER, NASEN, OBOEN, SILOS, SLAWE, SONNE, STAAT, TIERE, XENIA.
Rěšení: 1. Oboen, Leier, Sonne, Knast, Staat, 2. Tier, Slawe, Gisela, 3. Brett, Xenia, 4. Gribs, 5. Grill, Silos, 6. Esten, 7. Betas, 8. Kelle, Nasen - Seales.

		γ

Pomůcka (výplňka - svisle): GASA, HUMO, LUPINO, PALA, POMADA, RIFA, SARA, TALA, ?.

	?	

Španělský realistický spisovatel (Juan) SLABIKOVÁ ČESKO-ŠPANĚLSKÁ KŘÍŽOVKA 4

	1	2	3	4	5
A					
B					
C					
D					
E					

Rěšení: Vodorovně - Husa, lupu; Morava, pí- la; poleno; gama, rariť, sada, Fala - Valera.

Česká spisovatelka (Teréza, 1853 až 1912) SLABIKOVÁ CIZOJAZYČNÁ KŘÍŽOVKA 5

VODOROVNĚ (vpisují se české výrazy): A. Součást pánského obleku; značka dlaždic. - B. Ve velké vzdálenosti; spisovatel menší literární práce. - C. Tajenka. - D. Obtížný hmyz; soubor lan. - E. Živý organismus ve své fyzické podobě; vězeňská kobka.

SVISLE (vpisují se české výrazy - překlady anglických, německých a španělských slov): 1. Set, Satz, juego; kitten, Kätzchen, gatito. - 2. Knee, Knie, rodilla; little, wenig, poco. - 3. Smiths, Schmiede, herreros. - 4. Piccolo, Pikolloflöte, flautín. - 5. Race, Rasse, raza; Christmas, Weihnachten, Navidad. - 6. Kettle, Kessel, caldera; fairy, Fee, ninfa.

	1	2	3	4	5	6
A						
B						
C						
D	KO					
E	TĚ	LO				

Pomůcka (výrazy pro výplňku - svisle): KOLENO, KOTĚ, KOTEL, KOVÁŘI, MÁLO, PIKOLA, RASA, SADA, VÁNOCE, VÍLA.
Rěšení: Vodorovně - Sako, Rako; daleko, pi- satel; Nováková; komáři, lanoví; tělo, těla.

Jak je zřejmé z uvedených příkladů k luštění, má autor nepřeborné možnosti pro tvorbu. Úloha 3 je sestavena z jednoho cizího jazyka (z němčiny). Velmi častá je kombinace češtiny s jedním cizím jazykem - úlohy 1 a 4; pdf 57/4. V úlohách 2 a 5 kombinuje autor češtinu s více cizími jazyky. Legendové výrazy jsou zde uvedeny pouhým překladem (vpisované výrazy mohou být i obeptány - těžší varianta). Tyto úlohy mívají velmi často připojenou pomůcku, aby mohla být správně vyplněna všechna políčka, a to i luštitel bez znalosti cizího jazyka - výčet shluků s neúplným křížováním, výrazy pro výplňku apod.